

Bruxelles, 9. listopada 2018.
(OR. en)

12948/18

ENV 650
AGRI 456
FORETS 43
PI 142
PECHE 390
RECH 420
ONU 86
CADREFIN 250

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	9. listopada 2018.
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	12808/18
Predmet:	Konvencija o biološkoj raznolikosti (KBR): • Priprema četrnaeste sjednice Konferencije stranaka (COP 14) Konvencije o biološkoj raznolikosti • Priprema devete sjednice Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti koja služi kao sastanak stranaka Kartagenskog protokola o biološkoj sigurnosti (COP-MOP 9) • Priprema treće sjednice Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti koja služi kao sastanak stranaka Protokola iz Nagoye o pristupu i podjeli dobiti (COP-MOP 3) (Sharm al-Shaikh, Egipat, 17. – 29. studenoga 2018.) = zaključci Vijeća

Za delegacije se u Prilogu nalaze zaključci Vijeća o navedenim sjednicama u vezi s Konvencijom o biološkoj raznolikosti koje je Vijeće usvojilo na 3640. sastanku održanom 9. listopada 2018.

Konvencija o biološkoj raznolikosti (KBR):

Priprema četrnaeste sjednice Konferencije stranaka (COP 14) Konvencije o biološkoj raznolikosti

Priprema devete sjednice Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti koja služi kao sastanak stranaka Kartagenskog protokola o biološkoj sigurnosti (COP-MOP 9)

Priprema treće sjednice Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti koja služi kao sastanak stranaka Protokola iz Nagoye o pristupu i podjeli dobiti (COP-MOP 3)

(Sharm al-Shaikh, Egipat, 17. – 29. studenoga 2018.)

– zaključci Vijeća –

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

1. UVIĐA da je postignut znatan napredak prema ispunjenju nekih dijelova Strateškog plana za bioraznolikost 2011. – 2020. i njegovih ciljeva za bioraznolikost iz Aichija; međutim, s obzirom na to da je napredak prema ostvarenju određenog broja ciljeva u velikoj mjeri nedostatan, POZIVA NA povećane napore za ostvarenje ciljeva za bioraznolikost iz Aichija u potpunosti;
2. IZRAZITO JE ZABRINUTO što su baza prirodnih izvora i usluge ekosustava o kojima čovječanstvo ovisi u velikoj opasnosti i što i dalje jača većina pritisaka koji vode prema gubitku bioraznolikosti, prijeteci time ostvarenju većine globalnih, regionalnih i nacionalnih ciljeva za bioraznolikost, kao i ostvarenju ciljeva održivog razvoja; glavne pritiske na bioraznolikost čine gubitak i promjena staništa, degradacija zemljišta, klimatske promjene, invazivne strane vrste, onečišćenje kopna i mora, među ostalim plastikom i kemikalijama, te neodrživo iskorištavanje bioraznolikosti; NAGLAŠAVA da je većina njih ujedno izvor opasnosti po ljudsko zdravlje;
3. APELIRA na Komisiju i države članice EU-a da sljedeće dvije godine povećaju djelovanja i ulože sve napore za rješavanje problema glavnih uzročnika gubitka bioraznolikosti te da u potpunosti provedu nacionalne strategije i akcijske planove za bioraznolikost i Strategiju EU-a za bioraznolikost do 2020. te da ostvare ciljeve za bioraznolikost iz Aichija;

Globalni okvir za bioraznolikost nakon 2020.

4. POZIVA NA donošenje ambicioznih mjera na temelju Strateškog plana za bioraznolikost 2011. – 2020. kojima se osigurava sveobuhvatni okvir za bioraznolikost u cijelom UN-u i za sve dionike na putu prema viziji za bioraznolikost za 2050.; tim bi se okvirom trebalo ojačati provedbu KBR-a i njegovih protokola, ali i drugih multilateralnih sporazuma o okolišu povezanih s bioraznolikošću, kao i relevantnih ciljeva održivog razvoja; s pomoću tog okvira trebalo bi bioraznolikost i usluge ekosustava učiniti prioritetima politika; njime bi trebalo obuhvatiti ciljeve koji su ambiciozni, ostvarivi i što je više moguće mjerljivi i vremenski ograničeni, koji osnažuju ciljeve iz Aichija i temelje se na njima, potiču djelovanje i omogućuju učinkovito praćenje napretka;
5. ISTIČE da bi proces koji se treba usvojiti na sjednici COP 14 za pripremu globalnog okvira za bioraznolikost nakon 2020. trebao biti sveobuhvatan, uključiv, participativan i rodno osjetljiv; trebao bi uključivati proces za pokretanje preuzimanja dobrovoljnih obveza stranaka, pojedinačno ili u koaliciji, na sjednici COP 15 ili ranije ako su stranke spremne za to, s ciljem pružanja odgovora na izazove u području bioraznolikosti; obveze bi bile integrirane u opću provedbu i praćenje procesa te bi bile popraćene otvorenim i transparentnim postupkom preispitivanja; POTIČE daljnju raspravu o razvoju zajedničkih obveza EU-a kojima se doprinosi provedbi zajedničkih politika EU-a povezanih s bioraznolikošću;
6. ISTIČE značajnu ulogu koju nedržavni akteri mogu imati u jačanju provedbe globalnog okvira za bioraznolikost nakon 2020.; POTIČE dobrovoljno preuzimanje obveza od strane svih relevantnih aktera i dionika, među ostalim autohtonih naroda i lokalnih zajednica te privatnog sektora; zajedničkim dobrovoljnim preuzimanjem obveza od strane stranaka, dionika i aktera mogao bi se uspostaviti globalni plan za bioraznolikost koji će poslužiti kao okvir postojećim i potencijalnim novim koalicijama i partnerstvima;

7. POZIVA na pravodobnu izradu šest nacionalnih izvješća kako bi se osiguralo da se novi okvir temelji na iskustvima u provedbi Strateškog plana za bioraznolikost 2011. – 2020.; nadalje, procesom pripreme globalnog okvira za bioraznolikost nakon 2020. u obzir bi se trebale uzeti i relevantne procjene, pokazatelji, stečena iskustva i aktivnosti koje se provode u drugim regionalnim i međunarodnim forumima;
8. SMATRA da bi provedba globalnog okvira za bioraznolikost nakon 2020. trebala biti popraćena periodičnim, otvorenim i transparentnim procesom preispitivanja koji je dio tog okvira i SLAŽE SE da je potrebno dodatno razvijati pristup višedimenzionalnog preispitivanja u sklopu Konvencije, među ostalim dobrovoljnim stručnim preispitivanjem kao jednim od njegovih elemenata;
9. NAGLAŠAVA važnost podupiranja razvoja globalnog okvira za bioraznolikost nakon 2020. putem posebnih i široko dostupnih komunikacijskih napora na svim razinama, nadovezujući se na postojeće komunikacijske strategije u cilju stvaranja zamaha, podizanja javne i političke svijesti, prikupljanja ulaznih podataka i jačanja naknadne provedbe; NAGLAŠAVA važnost sazivanja sastanka na vrhu o bioraznolikosti u 2020. na razini čelnika država i vlada u cilju jačanja političke vidljivosti bioraznolikosti i njezina ključnog doprinosa Programu održivog razvoja do 2030.; dodatno NAGLAŠAVA važnost istraživanja na kojima se temelji rad u okviru Konvencije;

Uključivanje

10. NAGLAŠAVA da je učinkovito uključivanje bioraznolikosti u sve sektore ključno za provedbu Konvencije i ciljeva za bioraznolikost iz Aichija, kao i za postizanje ciljeva održivog razvoja i doprinos provedbi Pariškog sporazuma; PONOVRNO POTVRĐUJE da su nacionalne strategije i akcijski planovi za bioraznolikost glavni instrumenti za provedbu Konvencije i za uključivanje bioraznolikosti u sve relevantne sektore; također NAGLAŠAVA da su hitno potrebne korjenite promjene u upotrebi bioraznolikosti i ekosustava te upravljanju njima, kao i u obrascima proizvodnje i potrošnje, među ostalim putem promjena u ponašanju i donošenju odluka na svim razinama; nadalje PREPOZNAJE ulogu pravnih instrumenata, integriranih strategija okoliša i razvoja te dobrog upravljanja za uključivanje pitanja bioraznolikosti u sve relevantne sektore kako bi se zaustavio gubitak bioraznolikosti i održalo pružanje usluga ekosustava;
11. IMA NA UMU činjenicu da je posebno ostvarenje cilja br. 3 iz Aichija o postupnom ukidanju poticaja štetnih za bioraznolikost i o razvoju pozitivnih poticaja za očuvanje i održivu upotrebu bioraznolikosti do 2020. u svim relevantnim sektorskim politikama čvrsto povezano s učinkovitim uključivanjem bioraznolikosti;
12. POZIVA NA donošenje dugoročnog strateškog pristupa uključivanju u okviru KBR-a, kao i na potpuno integrirano uključivanje u globalni okvir za bioraznolikost nakon 2020.; nadalje POZIVA da se na sjednici COP 14 donese odluka o prioritetima za učinkovito uključivanje u sektore energetike i rudarstva, infrastrukture, proizvodnje i prerade te zdravstva, u cilju dopune Odluke o uključivanju u poljoprivredu, šumarstvo, ribarstvo i turizam donesene na sjednici COP 13;
13. U kontekstu uključivanja bioraznolikosti također POZIVA NA odgovornu i održivu nabavu sirovina u skladu sa zaštitom ekosustava i bioraznolikosti u zemljama podrijetla te NAGLAŠAVA potrebu za odgovornim i održivim upravljanjem relevantnim sektorima za potporu prijelazu na kružno gospodarstvo;

14. NAGLAŠAVA važnu ulogu koju inovativne mogućnosti, poput prirodnih rješenja ili agroekologije, mogu imati u operacionalizaciji uključivanja bioraznolikosti te da se istodobno s pomoću njih ostvare i drugi okolišni ciljevi;
15. POZDRAVLJA inicijativu vlade Arapske Republike Egipta da bude domaćin susreta na visokoj razini u kontekstu sjednice COP 14 u cilju rasprave o uključivanju bioraznolikosti u sektore energetike i rudarstva, infrastrukture, proizvodnje i prerade i zdravlja, i u kontekstu Programa do 2030. i ciljeva održivog razvoja; nadalje POZDRAVLJA pripremu deklaracije na visokoj razini o bioraznolikosti u kontekstu predviđenih okolišnih, društvenih i gospodarskih trendova, kao i odlučnije obvezivanje i snažnije procese u vezi s Konvencijom i njezinim protokolima te jačanje napora za postizanje ciljeva za bioraznolikost iz Aichija;
16. PODUPIRE razvoj globalnog akcijskog plana za uključivanje bioraznolikosti i poveznica u području zdravlja u relevantne politike, strategije, programe i račune stranaka KBR-a, u suradnji s relevantnim organizacijama kao što su WHO i drugi dionici;

Mobilizacija resursa i financijski mehanizam

17. NAGLAŠAVA da mobilizacija resursa treba biti sastavni dio globalnog okvira za bioraznolikost nakon 2020. te da bi se trebala temeljiti na iskustvima provedbe Strategije za mobilizaciju resursa iz 2008., kojom je obuhvaćena mobilizacija resursa (financijskih, ljudskih, tehničkih i institucijskih) iz svih izvora, među ostalim iz domaćih resursa i iz privatnog sektora, kao i učinkovita i ciljana upotreba raspoloživih sredstava; u tom kontekstu ISTIČE zajedničke koristi koje se nude projektima kojima se zajednički rješavaju pitanja zaštite bioraznolikosti i druga okolišna pitanja, među ostalim klimatske primjene, dezertifikacija ili krčenja šuma;
18. POZDRAVLJA uspješan završetak sedme nadopune Globalnog fonda za okoliš te činjenicu da se u programskim smjernicama o bioraznolikosti za sedmu nadopunu Fonda odražavaju smjernice iz KBR-a;

Izgradnja kapaciteta

19. NAGLAŠAVA da izgradnja kapaciteta treba biti sastavni dio globalnog okvira za bioraznolikost nakon 2020. i u potpunosti usklađena s cjelokupnim procesom uspostave takvog okvira za bioraznolikost nakon 2020. te njemu dosljedna; POZDRAVLJA pripremu dugoročnog strateškog okvira za izgradnju kapaciteta nakon 2020. i NAGLAŠAVA potrebu za čvrstim bazama znanja za informiranje o prioritetima i mehanizmima isporuke;

Sinergije

20. ISTIČE trajnu važnost suradnje među multilateralnim sporazumima u području okoliša povezanim s bioraznolikošću, Konvencijom iz Rija, Programom Ujedinjenih naroda za okoliš i drugim tijelima i procesima UN-a i, u tom smislu, POZIVA NA hitnu provedbu plana za poboljšanje sinergije, dosljednosti i učinkovite suradnje među multilateralnim sporazumima u području okoliša povezanim s bioraznolikošću u cilju jačanja doprinosa tih instrumenata globalnom okviru za bioraznolikost nakon 2020. i ostvarenja Programa održivog razvoja do 2030.;

Klimatske promjene

21. NAGLAŠAVA snažnu isprepletenost politika i procesa za postizanje ciljeva KBR-a, Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime i Pariškog sporazuma, Konvencije Ujedinjenih naroda o suzbijanju dezertifikacije te Okvira iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa; NAGLAŠAVA da se obnovom i očuvanjem ekosustava te pristupima ublaživanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama utemeljenima na ekosustavima može na troškovno učinkovit način znatno doprinijeti naporima zemalja da zadrže povećanje globalne prosječne temperature na razini znatno nižoj od 2°C u odnosu na razinu iz predindustrijskog razdoblja, kao i da nastave ulagati napore u pogledu ograničavanja porasta temperature na 1,5°C iznad razine iz predindustrijskog razdoblja, podupirući pritom ciljeve povezane s bioraznolikošću; POZIVA na jačanje suradnje i sinergija između relevantnih instrumenata i procesa, među ostalim upotrebom relevantnih izvješća Međuvladina panela o klimatskim promjenama i Međuvladine znanstveno-političke platforme o bioraznolikosti i uslugama ekosustava; PRIMJEĆUJE važnost osiguranja cjelovitosti svih ekosustava i zaštite bioraznolikosti pri poduzimanju mjera za hvatanje ukoštac s klimatskim promjenama;

22. NAGLAŠAVA da je potrebno težiti sinergijama i suradnji među područjima bioraznolikosti, degradacije zemljišta i dezertifikacije te postupaka povezanih s klimatskim promjenama i PODUPIRE donošenje dobrovoljnih smjernica o izradi i provedbi pristupa prilagodbi klimatskim promjenama i smanjenju rizika od katastrofa koji su utemeljeni na ekosustavu;

Zaštićena područja i druge učinkovite mjere očuvanja za pojedinačna područja

23. POZDRAVLJA napredak postignut u uspostavi, upravljanju i poboljšanju upravljanja zaštićenim područjima kao ključnu strategiju očuvanja bioraznolikosti; usto POZDRAVLJA definiranje učinkovitih mjera očuvanja za pojedinačna područja i kriterije za njih te ih PRIZNAJE kao komplementaran pristup kojim se može poboljšati povezivost i koherentnost mreža zaštićenih područja te doprinijeti uključivanju bioraznolikosti u relevantne sektore i postizanju ciljeva iz Aichija br. 5, 7, 11 i 15; NAGLAŠAVA da bi sve druge učinkovite mjere očuvanja za pojedinačna područja trebale doprinijeti ciljevima koji se odnose na zaštićena područja; a ne narušavati ih; ISTIČE važnost uključivanja zaštićenih područja i drugih učinkovitih mjera očuvanja za pojedinačna područja u postupke prostornog planiranja; PREPOZNAJE važnost iskustava i aktivnosti koje se provode u relevantnim međunarodnim i regionalnim forumima, kao što su program UNESCO-a pod nazivom „Čovjek i biosfera” i njegova Svjetska mreža rezervata biosfere;

Morska i obalna bioraznolikost

24. PODSJEĆA da se u Rezoluciji Opće skupštine Ujedinjenih naroda 72/73 ponovno potvrđuje da se Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora utvrđuje pravni okvir unutar kojeg se moraju obavljati sve aktivnosti u oceanima i morima;

25. POZDRAVLJA napredak u uspostavi zaštićenih područja u morskim i obalnim područjima, na temelju relevantnih znanstvenih i tehničkih informacija, uključujući informacije koje su dostupne iz postupka u vezi s ekološki ili biološki značajnim morskim područjima; PODUPIRE uključivanje sažetih izvješća o dvjema radionicama o ekološki ili biološki značajnim morskim područjima u Crnom moru i Kaspijskom jezeru te u Baltičkom moru u bazu podataka o ekološki ili biološki značajnim morskim područjima i PODUPIRE razvoj opcija za izmjenu opisa takvih područja i za opis novih područja; postupak multilateralnog opisa ekološki ili biološki značajnih morskih područja te znanstveni i tehnički karakter opsega ekološki ili biološki značajnih morskih područja trebalo bi u potpunosti uvažavati tijekom daljnjeg rada na ekološki ili biološki značajnim morskim područjima u okviru KBR-a;
26. PONOVRNO POTVRĐUJE načelo da se opisom novih i izmjenom postojećih ekološki ili biološki značajnih morskih područja mora u potpunosti poštovati suverenitet, suverena prava i nadležnost obalnih država
27. POTIČE stranke da nastave s naporima u pogledu zaštite bioraznolikosti u područjima s hladnim vodama, u pogledu sprečavanja i ublaživanja učinaka morskog otpada, uključujući mikroplastiku, te suočavanja s mogućim učincima dubokomorskog rudarenja na morsku bioraznolikost; ujedno POTIČE daljnje aktivnosti kako bi se izbjegli, smanjili i ublažili učinci antropogene podvodne buke na morsku i obalnu bioraznolikost te u prostornom planiranju morskog područja, oslanjajući se na informacije koje prikuplja i sintetizira izvršni tajnik;
28. POZIVA stranke i druge vlade da iskoriste prikupljene informacije o uključivanju bioraznolikosti u ribolov, primjenom pristupa utemeljenog na ekosustavu u ribarstvu te POZDRAVLJA doprinos i sudjelovanje KBR-a u *ad hoc* otvorenoj stručnoj skupini UN-a o morskom otpadu i mikroplastici;

Sintetička biologija

29. NAGLAŠAVA potrebu za davanjem prednosti postupku utvrđivanja novih kretanja u sintetičkoj biologiji, uključujući ona koja mogu proizići iz uređivanja genoma, s ciljem podupiranja procesa ispitivanja perspektiva te PONOVRNO ISTIČE potrebu za koordiniranim, usmjerenim i nedupliciranim pristupom pitanjima sintetičke biologije u okviru Konvencije i njezinih protokola;
30. PONOVRNO POTVRĐUJE da bi se u postupanju s organizmima, sastavnim dijelovima i proizvodima sintetičke biologije, a posebno organizmima koji sadrže proizvedene genske pogone (*gene drives*) trebao primjenjivati predostrožni pristup kako je opisan u preambuli Konvencije; u tom kontekstu PREPOZNAJE da bi moglo doći do mogućih štetnih učinaka na bioraznolikost koji proizlaze iz takvih organizama;

Digitalne informacije o sekvenciranju

31. ISTIČE svoju spremnost da nastavi s raspravama o pitanju „digitalnih informacija o sekvenciranju” (DSI) s drugim strankama; PREPOZNAJUĆI da ne postoji definicija digitalnih informacija o sekvenciranju, nego je to radni izraz, POZIVA sve stranke Konvencije da prodube razumijevanje tog pitanja i povezanih aspekata (kao što su postojeće prakse u bazama podataka ili sustavima sljedivosti i zdravstveni aspekti) te da prošire razumijevanje mogućih implikacija upotrebe digitalnih informacija o sekvenciranju za sva tri cilja Konvencije;

Invazivne strane vrste

32. ZABRINUTO zbog niskog napretka u postizanju cilja br. 9 iz Aichija, ISTIČE daljnju potrebu za određivanjem prioriteta djelovanja u vezi s invazivnim stranim vrstama; POZDRAVLJA dopunske dobrovoljne smjernice za izbjegavanje nenamjernog uvođenja invazivnih stranih vrsta povezanih s trgovinom živim organizmima;

33. nadalje, POZDRAVLJA prijedlog za osnivanje internetskog foruma i, ovisno o dostupnosti financijskih sredstava, *ad hoc* tehničke stručne skupine koja bi obuhvaćala područja koja nisu dio predstojeće „Tematske procjene invazivnih stranih vrsta i kontrola nad njima” koju provodi Međuvladina znanstveno-politička platforma o bioraznolikosti i uslugama ekosustava (IPBES), osobito analize troškova i koristi te troškovne učinkovitosti i e-trgovine;

Oprašivači

34. DUBOKO JE ZABRINUTO zbog smanjenja broja divljih oprašivača, koji su temelj za očuvanje biološke raznolikosti, funkcioniranje prirodnih kopnenih ekosustava i pružanje ključnih usluga ekosustava poput proizvodnje hrane;
35. Stoga POZIVA na učinkovite mjere za suočavanje sa smanjenjem broja oprašivača te u tom kontekstu POZDRAVLJA nedavno donesenu komunikaciju Komisije o inicijativi EU-a o oprašivačima i njezine ciljeve, kojima se poziva na integrirani pristup i učinkovitije korištenje postojećim alatima i politikama; također POZDRAVLJA svoja tri prioriteta za hvatanje ukoštac sa smanjenjem broja oprašivača u EU-u i doprinose globalnim naporima za očuvanje, kao što je Akcijski plan za razdoblje 2018. – 2030. za međunarodnu inicijativu za očuvanje i održivo korištenje oprašivačima u okviru KBR-a;
36. POZDRAVLJA Koaliciju „voljnih” za oprašivače uspostavljenu na 13. sjednici Konferencije stranaka KBR-a i POTIČE druge stranke KBR-a da se pridruže Koaliciji i poduzmu mjere za očuvanje oprašivača;
37. POZIVA EU i njegove države članice na brzu provedbu relevantnih mjera i integraciju potreba oprašivača, kao i mjera protiv pokretača smanjenja njihova broja, uključujući, među ostalim, gubitak staništa i upotrebu pesticida koji su štetni za oprašivače, u odgovarajućim okvirima politika EU-a nakon 2020.; NAGLAŠAVA važnost uklanjanja praznina u znanju te izgradnje i distribucije znanja o oprašivačima na ravnopravni način; usto ISTIČE važnost dugoročnog praćenja aktivnosti u vezi s oprašivačima kako bi se procijenio njihov status i trendovi;

Poglavlje II. – Kartagenski protokol o biološkoj sigurnosti

38. NAGLAŠAVA važnost toga da sve stranke učinkovito provedu Protokol i potrebu za nastavkom provedbe Strateškog plana za razdoblje 2011. – 2020., radi dosljednog nastavka i jačanja rada na unapređenju sinergija, usklađenosti i učinkovite suradnje na svim razinama te POTIČE stranke i poziva druge vlade da biološku sigurnost uključe u svoje u nacionalne strategije i akcijske planove za bioraznolikost (NBSAP-i) i/ili relevantne sektorske i međusektorske politike, planove i programe;
39. POZDRAVLJA napore u okviru KBR-a za razvoj sveobuhvatnog okvira za bioraznolikost za razdoblje nakon 2020. i ISTIČE potrebu za integracijom Kartagenskog protokola u taj proces;
40. ISTIČE važnost razvijanja posebnog daljnjeg djelovanja na temelju Strateškog plana za Kartagenski protokol o biološkoj sigurnosti za razdoblje 2011. – 2020. koje je utemeljeno na globalnom okviru za bioraznolikost nakon 2020. i nadopunjuje ga¹ kako bi se osigurala učinkovita provedba Protokola u razdoblju nakon 2020.
41. SA ZABRINUTOŠĆU PRIMJEĆUJE niže stope podnošenja trećih nacionalnih izvješća i POTIČE stranke Kartagenskog protokola koje još nisu dostavile svoje nacionalno izvješće da to učine što je prije moguće;
42. POZDRAVLJA kombinaciju 4. ocjene i preispitivanja Kartagenskog protokola s konačnom ocjenom Strateškog plana za razdoblje 2011. – 2020. i predloženi postupak te ISTIČE važnost uključenosti Odbora za praćenje usklađenosti i Skupine za vezu za jačanje kapaciteta u tom procesu;

¹ Daljnje postupanje trebalo bi pomoći u provedbi okvira za bioraznolikost nakon 2020. te pružiti konkretne mjere i prioritete za provedbu Kartagenskog protokola.

43. PRIMJEĆUJE istaknutu ulogu mehanizma za razmjenu informacija o biološkoj sigurnosti u provedbi Protokola i PONOVRNO ISTIČE važnost toga da sve stranke registriraju sve potrebne informacije kako bi se olakšao pristup informacijama o biološkoj sigurnosti i poboljšala razmjena iskustava te NAGLAŠAVA važnost rada neformalnog savjetodavnog odbora mehanizma za razmjenu obavijesti o biološkoj sigurnosti kojim se osigurava stalno poboljšanje tog mehanizma;
44. PONOVRNO ISTIČE ključnu važnost procjena rizika za okoliš pri donošenju odluka povezanih s modificiranim živim organizmima i POZDRAVLJA aktivnosti između sjednica otvorenog internetskog foruma o procjeni rizika i upravljanju rizikom, kao i rasprave u Pomoćnom tijelu za znanstvene, tehničke i tehnološke savjete;
45. POZDRAVLJA rad *ad hoc* skupine tehničkih stručnjaka u vezi s društveno-gospodarskim aspektima u razdoblju između sjednica;
46. PONOVRNO ISTIČE potrebu za nastavkom aktivnosti izgradnje kapaciteta radi provedbe Kartagenskog protokola;
47. POZDRAVLJA stupanje na snagu Dopunskog protokola iz Nagoye i Kuala Lumpura o odgovornosti i naknadi štete te ISTIČE važnost njegove učinkovite provedbe;
48. POZDRAVLJA ratifikacije Dopunskog protokola i POZIVA sve stranke Kartagenskog protokola koje ga nisu ratificirale ili mu pristupile da to učine što je prije moguće;
49. POZIVA Konferenciju stranaka Protokola da na svojoj devetoj sjednici poduzme nužne korake i donese odluke za daljnje jačanje i provedbu okvira Kartagenskog protokola:
 - a) upućivanjem snažnog poziva strankama koje još nisu podnijele treće nacionalno izvješće ili nisu podnijele potpuno izvješće da to što prije učine;

- b) donošenjem odluke o uspostavi strukturiranog postupka za utvrđivanje i određivanje prioriteta u pogledu posebnih pitanja koja se odnose na procjenu rizika u vezi s modificiranim živim organizmima, koje treba razmotriti na sjednici Konferencije stranaka Protokola s ciljem razvijanja daljnjih smjernica za procjenu rizika u vezi s tim utvrđenim pitanjima; proširenjem otvorenog internetskog foruma i uspostavom *ad hoc* skupine tehničkih stručnjaka za procjenu rizika s jasnim mandatom u tu svrhu;
- c) uzimanjem u obzir rezultata *ad hoc* skupine tehničkih stručnjaka za društveno-gospodarska razmatranja i razmatranjem primjerenih daljnjih koraka za ostvarivanje operativnog cilja 1.7 iz Strateškog plana za Kartagenski protokol o biološkoj sigurnosti (2011. – 2020.) u vezi s društveno-gospodarskim razmatranjima proširenjem mandata *ad hoc* skupine tehničkih stručnjaka radi dopune dosad razvijenih smjernica;
- d) razmatranjem odgovarajućeg daljnjeg postupanja s obzirom na prikupljene informacije u području nenamjernog prekograničnog prijenosa modificiranih živih organizama i hitnih mjera te otkrivanja i identifikacije modificiranih živih organizama, kao i u području prijenosa i ograničene uporabe modificiranih živih organizama;
- e) donošenjem odluke o postupku za specifično daljnje postupanje nakon Strateškog plana za Kartagenski protokol o biološkoj sigurnosti za razdoblje 2011. – 2020. koje se temelji na globalnom okviru za bioraznolikost nakon 2020. i nadopunjuje ga²;
- f) donošenjem odluka za promicanje učinkovite provedbe Dodatnog protokola iz Nagoye i Kuala Lumpura o odgovornosti i naknadi štete;

Poglavlje III. – Protokol iz Nagoye o pristupu i podjeli dobiti

50. POZIVA stranke KBR-a koje to još nisu učinile da ratificiraju Protokol iz Nagoye ili mu pristupe te SNAŽNO POZIVA države članice EU-a koje to još nisu učinile da što prije ubrzaju napore u tu svrhu;

² Daljnje postupanje trebalo bi pomoći u provedbi okvira za bioraznolikost nakon 2020. te pružiti konkretne mjere i prioritete za provedbu Kartagenskog protokola.

51. POZIVA sve stranke Protokola da pojačaju napore u svrhu potpune operacionalizacije Protokola iz Nagoye uspostavom odgovarajućih domaćih institucijskih struktura te donošenjem i provedbom zakonodavnih ili upravnih mjera odnosno mjera politika te, ako je to primjereno, transparentnim uvjetima pristupa, istodobno podsjećajući na to da Fond za globalni okoliš raspolaže financijskim sredstvima namijenjenima utvrđivanju pravnih i regulatornih okvira i administrativnih postupaka za omogućavanje pristupa genetskim resursima i podjele dobiti u skladu s odredbama Protokola iz Nagoye;
52. NAGLAŠAVA da je potpuna uporaba mehanizma za razmjenu informacija o pristupu i podjeli dobiti ključna za učinkovitu provedbu Protokola iz Nagoye te stoga SNAŽNO POZIVA sve stranke da objave i ažuriraju informacije koje se Protokolom iz Nagoye zahtijevaju u pogledu mehanizma za razmjenu informacija o pristupu i podjeli dobiti te POTIČE stranke i zemlje koje nisu stranke da sve informacije relevantne za pristup i podjelu dobiti potrebne za učinkovitu provedbu Protokola iz Nagoye, uključujući najbolje prakse i iskustva, stave na raspolaganje u okviru tog mehanizma;
53. ISTIČE da je potrebno stvoriti uvjete za promicanje i poticanje istraživanja koja doprinose ciljevima KBR-a te NAGLAŠAVA da bi stranke Protokola trebale razmotriti pojednostavnjenje mjera za pristup genetskim resursima u nekomercijalne svrhe i uzeti u obzir važnost genetskih resursa za hranu i poljoprivredu te njihovu posebnu ulogu za sigurnost hrane, kao i obratiti pozornost na izvanredne situacije koje ugrožavaju ili narušavaju zdravlje ljudi, životinja ili biljaka pri uspostavi i provedbi svojeg zakonodavstva ili regulatornih zahtjeva o pristupu i podjeli dobiti;
54. SPREMNO JE i voljno pružiti dodatan doprinos značajnom međunarodnom radu na mjerama koje su ključne za provedbu Protokola, poput daljnjeg poboljšanja mehanizma za razmjenu informacija o pristupu i podjeli dobiti, izgradnje kapaciteta i podizanja razine svijesti;

55. POZDRAVLJA preporuke Pomoćnog tijela za provedbu (SBI 2), posebno o ocjeni i preispitivanju učinkovitosti Protokola iz Nagoye i o specijaliziranim međunarodnim instrumentima za pristup i podjelu dobiti te PONOVRNO ISTIČE svoju spremnost na daljnje rasprave o pitanjima povezanim s člankom 10. Protokola iz Nagoye, uzimajući u obzir da je potrebno više praktičnog iskustva s provedbom Protokola.

=====